

10669 - Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in bütün yaratılılanlardan üstün oluşu

Soru

Ben, kesin olarak inanıyorum ki, Allah'ın elçisi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in elçilerin (peygamberlerin) en fazîletlisidir.

Peki Kur'an veya sünnette bunu teyid eden bir delil gelmiş midir?

Bir âyette Allah Teâlâ:"Biz,O'nun elçileri arasında hiçbirini (diğerinden) ayırt etmeyiz" buyurmuştur.

Soruma vereceğiniz cevabınız için şimdiden teşekkür ederim.

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Birincisi:

Allah Teâlâ buyuruyor ki:

...285: [سورة البقرة من الآية: 285] (لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّن رُّسُلِهِ...)

"...Biz, O'nun elçileri arasında hiçbirini (diğerinden) ayırt etmeyiz..." (Bakara Sûresi: 285)

İbn-i Kesir -Allah ona rahmet etsin- bu âyetin tefsirinde şöyle demiştir:

"Mü'minler, bütün nebi ve rasûlleri, Allah'ın kulları olan nebi ve rasûllere indirilen kitapları tasdik ederler ve onların hiçbirini diğerinden ayırt etmezler. Dolayısıyla mü'minler, onların bazılarını inanıp bazılarını inkâr etmezler. Aksine mü'minlere göre bütün nebi ve rasûller, -kimisi, diğerinin şeriatını nesh etmiş olsa da- sözünde sâdık, iyilik sever, kemâle ermiş, doğru yolu bulmuş ve insanları iyilik yoluna çağırın kimselerdir. Nihayet nebi ve rasûllerin hepsinin şeriatları, nebi ve rasûllerin sonuncusu ve onun şeriatı üzerine kıyâmetin kopacağı Muhammed -sallallahu aleyhi ve

sellem-'in şeriatıyla nesh olunmuştur." (İbn-i Kesir Tefsiri; c: 1, s: 736)

Nebi ve rasûllerin birbirinden üstün oluşlarına gelince, Allah -azze ve celle- bunu bize haber vermiş ve şöyle buyurmuştur:

تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ مِنْهُمْ مَنْ كَلَّمَ اللَّهُ وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ وَأَتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيْنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ
[الْقُدُسِ ...] سورة البقرة من الآية: 253

"İşte bu elçiler; onlardan bir kısmını bir kısmına üstün kıldık. Onlardan (Musa ve Muhammed - aleyhimasselâm- gibi) Allah'ın kendileriyle konuştuğu ve (Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- gibi) derecelerle yükselttiği vardır. Meryem oğlu İsa'ya apaçık mucizeler verdik ve O'nu Ruhul-Kudüs (Cebrâil) ile destekledik..." (Bakara Sûresi: 253)

Allah Teâlâ, elçilerden kimisinin diğerinden derece bakımından yukarıda olduğunu haber vermiştir. Bunun içindir ki Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-, Ulu'l-Azm olarak bilinen rasûllerden olmuştur.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ وَمِنْ نُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا [سورة الأحزاب
الآية: 7]

"(Ey Nebi! Hatırlar mısın?) Biz, nebilerden (risâleti tebliğ edeceklerine dâir) söz almıştık. Senden, Nûh'tan, İbrahim'den, Musa'dan ve Meryem oğlu İsa'dan da (söz almıştık). Biz, onlardan (risâleti tebliğ ederek emâneti yerine getireceklerine ve birbirlerini tasdik edeceklerine dâir) kesin bir söz almıştık." (Ahzâb Sûresi: 7)

Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- nebi ve rasûllerin en fazîletlisidir. Nitekim İsrâ gecesinde onlara imam olması buna delâlet eder.Çünkü imamlık etmesi için en fazîletli olan kimse öne geçirilir.

Yine Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in onların en fazîletlisi olduğuna delâlet eden Ebu Hureyre'nin -Allah ondan râzı olsun- rivâyet ettiği şu hadiste Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-

şöyle buyurmuştur:

[أَنَا سَيِّدُ وُلْدِ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَأَوَّلُ مَنْ يَنْشَقُّ عَنْهُ الْقَبْرُ، وَأَوَّلُ شَافِعٍ ، وَأَوَّلُ مُشَفَّعٍ.] رواه مسلم

"Ben, kıyâmet günü Âdem oğlunun efendisiyim. Kabri ilk açılacak (haşrolunmak için kabrinden ilk çıkacak) olan benim, ilk şefaet edecek olan ve şefaati ilk kabul edilecek olan da benim."(Müslim; hadis no: 2278)

İmam Nevevî -Allah ona rahmet etsin- Sahih-i Müslim'in Şerhi'nde şöyle demiştir:

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

[أَنَا سَيِّدُ وُلْدِ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَأَوَّلُ مَنْ يَنْشَقُّ عَنْهُ الْقَبْرُ، وَأَوَّلُ شَافِعٍ ، وَأَوَّلُ مُشَفَّعٍ.] رواه مسلم

"Ben, kıyâmet günü Âdem oğlunun efendisiyim. Kabri ilk açılacak (haşrolunmak için kabrinden ilk çıkacak) olan benim, ilk şefaet edecek olan ve şefaati ilk kabul edilecek olan da benim."

el-Heravî -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

'Seyyid (efendi); iyilikte kavmini geçen kimsedir.'

Başkası şöyle demiştir:

'Seyyid; belâ ve musibet anında kendisine sığınılan, kendisine sığınanların işlerini gören, onların sıkıntı ve zorluklarına tahammül gösteren kimsedir.'

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in dünya ve âhirette Âdem oğlunun efendisi olduğu halde:

"Ben, kıyâmet günü Âdem oğlunun efendisiyim..." demesine gelince, burada kıyâmet günü ile sınırlı tutmasının sebebi şudur: Dünyada iken kâfirlerin kralları ve müşriklerin liderlerinin karşı çıkmalarının aksine, kıyâmet gününde O'nun efendiliği herkes tarafından açık-seçik görülecek, O'nun efendiliğine karşı çıkan ve direnen hiç kimse olmayacaktır.

Âlimler şöyle demişlerdir:

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-: ""Ben, kıyâmet günü Âdem oğlunun efendisiyim..." bu

sözünü övünmek için söylememiştir. Aksine Müslim'deki hadisin dışındakimeşhur hadiste övünmeyi açıkça reddetmiş ve şöyle buyurmuştur:

أَنَا سَيِّدُ وُلْدِ آدَمَ وَلَا فَخْرَ

"Ben, Âdem oğlunun efendisiyim. Bunu söylemem övünmek değildir."

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- bu sözü sadece şu iki sebepten dolayı söylemiş olabilir:

Birincisi:

Allah Teâlâ'nın:

[وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ] سورة الضحى الآية: 11

"(Ey Nebi!) Rabbinin nimetine gelince; işte onu anlat da anlat." (Duhâ Sûresi: 11)

Emrini yerine getirmek içindir.

İkincisi:

Ümmetinin kendisini tanıması, kendisine inanması, bu inanç gereğince amel etmesi ve mertebesinin gereğini Allah Teâlâ'nın onlara emri uyarınca saygı duyması için O'nun ümmetine tebliğ etmesi gerekeni beyan etmek içindir.

Bu hadis, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in bütün yaratılanlardan üstün olduğuna bir delildir. Çünkü Ehl-i sünnet ve'l-cemaat; Âdem oğlunun yani taat ve takvâ ehlinin, meleklerden daha fazîletli olduğu görüşündedir. Bu sebeple Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Âdem oğlunun ve diğer bütün yaratılanların en fazîletlisidir.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in:

لَا تُفَضِّلُوا بَيْنَ الْأَنْبِيَاءِ.

"Nebileribirbirinden üstüntutmayın!"

Hadisine Őu beŐ Őekilde cevap vermek m¼mk¼nd¼r:

Birincisi:

Ras¼lullah -sallallahu aleyhi ve sellem- bu s¼z¼, Âdem oğlunun efendisi olduğunu bilmeden ¼nce s¼ylemiŐtir. Âdem oğlunun efendisi olduğunu ¼đrenince (Allah Teâlâ tarafından kendisine bildirilince) bunu haber vermiştir.

¼kincisi:

Ras¼lullah -sallallahu aleyhi ve sellem- bu s¼z¼, edeb ve tevâzu a¼ısından s¼ylemiŐtir.

¼ç¼nc¼s¼:

Buradaki nehiy, ¼st¼n tutulmayan nebiye haksızlık yapılmasına, eksik ve kusurlu g¼r¼lmesine, dolayısıyla kadrinin bilinmemesine yol a¼acak olmasından dolaydır.

D¼rd¼nc¼s¼:

Buradaki nehiy, husumet ve fitneye yol a¼acak olmasından dolaydır. Nitekim hadisin sebebinde bilinen Őey budur.

BeŐincisi:

Buradaki nehiy, bizzat n¼b¼vvette ¼st¼n tutmaktan dolaydır. Oysa n¼b¼vvetin kendisinde ¼st¼nl¼k yoktur. ¼st¼nl¼k, ancak birtakım hususiyetler ve faz¼letlerde olur ki bu ¼st¼nl¼đe de inanmak gerekir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda Őoyle buyurmuştur:

[تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ...] سورة البقرة من الآية: 253

"İŞte bu elçiler; onlardan bir kısmını bir kısmına ¼st¼n kıldık..." (Bakara S¼resi: 253)

Allah Teâlâ en iyi bilendir."

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in diğerk nebi ve rasûllerden üstün olduğunu pekiştiren hususiyetler pek çoktur. Kur'an ve sünnette gelen bu hususiyetlerden bazılarını şöyle zikredebiliriz:

- Allah -azze ve celle-, Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'e indirilen Kur'an-ı Kerim'i bizzat kendisi korumak ve muhafaza etmekle diğerk kitaplardan ayrı tutmuştur.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

[إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ] سورة الحجر الآية: 9

"Şüphe yok ki o Zikr'i (Kur'an'ı) biz indirdik. O'nu (bir değişikliğe uğratılarak ilâve edilmekten veya noksanlaştırılmaktan veyahut bir kısmının kayba uğramasından) biz koruyacağız." (Hicr Sûresi: 9)

Allah Teâlâ, diğerk indirilen kitapların koruma işini sahiplerine bırakmıştır.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

[إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ فِيهَا هُدًى وَتُورٌ يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا لِلَّذِينَ هَادُوا وَالرَّبَّانِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ بِمَا اسْتُحْفِظُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ]
[وَكَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَاءَ...] سورة المائدة من الآية: 44

"Andolsun ki biz, içerisinde hidâyet ve nûr olan Tevrât'ı indirdik. Allah'ın emrine teslim olmuş nebiler, yahûdiler arasında Tevrât ile hükmederlerdi. Rablerinin emrine teslim olmuş yahûdilerden âbid kimseler ve âlimler de onunla hükmetmişler ve nebilerinin yahûdiler arasında Tevrât ile hükmettiklerine şâhitlik etmişlerdi..." (Mâide Sûresi: 44)

- Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- nebilerin ve rasûllerin sonucusudur.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

[مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا] سورة الأحزاب الآية: 40

"Muhammed, sizin adamlarınızdan hiçbirisinin babası değildir. Fakat O, Allah'ın elçisi ve nebilerin sonucusudur (ondan sonra kıyâmete kadar nebi gelmeyecektir). Allah, (amellerinizden gizli-saklı) her şeyi en iyi bilendir." (Ahzâb Sûresi: 40)

- Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- bütün insanlara gönderilmekle, (diğer nebi ve rasûllerden) ayrı tutulmuştur.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

[تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا] سورة الفرقان الآية: 1

"Âlemlere bir uyarıcı olsun diye kuluna Furkan'ı (hakkı batıldan ayıran Kur'an'ı) indiren (Allah'ın) hayır ve bereketi ne muazzamdır." (Furkan Sûresi: 1)

- Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in âhiretteki hususiyetlerinden bazıları ise şunlardır:

- Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-, kıyâmet günündeki Makam-ı Mahmud'un sahibidir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

[وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَكَ عَسَى أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَحْمُودًا] سورة الإسراء الآية: 78

"(Ey Nebi!) Gecenin bir kısmında (uykundan) kalk, sana mahsus nâfile olarak onunla (Kur'an ile) namaz kıl (ki kadrin yücelsin ve derecelerin yükselsin). Umulur ki Rabbin (kıyâmet günü insanlara şefaathçi olman için) seni Makam-ı Mahmud'a (övülen makama) ulaştırır." (İsrâ Sûresi: 78)

"İbn-i Cerir -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

Ehl-i te'vilin (tefsircilerin) çoğunluğu şöyle demiştir:

O, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in insanlara şefaath etmek için ayağa kalkacağı makamdır. Rableri, bu şefaath vesilesiyle insanları içinde buldukları o dehşetli günün büyük keder ve sıkıntısından kurtaracak ve rahata kavuşturacaktır."

- Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-, kıyâmet gününde yaratılanların efendisidir.

Nitekim bu konudaki hadis daha önce geçmişti.

- Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-, kıyâmet günü ümmetiyle birlikte sıratı ilk geçecek

olandır.

Nitekim Buhârî bu konuda Ebu Hureyre'nin -Allah ondan râzı olsun- uzunca hadisini rivâyet etmiştir.

Hadiste şu bölüm de geçmişti:

وَيُضْرَبُ الصِّرَاطُ بَيْنَ ظَهْرَانِي جَهَنَّمَ، فَأَكُونُ أَوَّلَ مَنْ يَجُوزُ مِنَ الرُّسُلِ بِأُمَّتِهِ، وَلَا يَتَكَلَّمُ يَوْمَئِذٍ أَحَدٌ إِلَّا الرُّسُلُ، وَكَلَامُ الرُّسُلِ ...
يَوْمَئِذٍ اللَّهُمَّ سَلِّمْ سَلِّمْ، وَفِي جَهَنَّمَ كَلَالِيبٌ مِثْلُ شَوْكِ السَّعْدَانِ، هَلْ رَأَيْتُمْ شَوْكَ السَّعْدَانِ؟ قَالُوا: نَعَمْ، قَالَ: فَإِنَّهَا مِثْلُ شَوْكِ
السَّعْدَانِ، غَيْرَ أَنَّهُ لَا يَعْلَمُ قَدْرَ عِظْمِهَا إِلَّا اللَّهُ، تَخَطَّفُ النَّاسَ بِأَعْمَالِهِمْ، فَمِنْهُمْ مَنْ يُوبِقُ بِعَمَلِهِ، وَمِنْهُمْ مَنْ يُخْرَدَلُ ثُمَّ يَنْجُو. [رواه
البخاري]

"Cehennemde iki tarafından Sırat köprüsü kurulur.Ümmeti ile birlikte bu sıradan ilk geçen ben olacağım. O gün elçilerden başkası konuşmayacaktır. O günde elçilerin sözleri:

-Allahım! Selâmet ver! Allahım! Selâmet ver! şeklinde olacaktır. Cehennemde Sa'dân[1] bitkisinin dikenini gibi kancalar vardır ki, onların büyüklük miktarını ancak Allah bilir. Bu kancalar, insanları amellerine göre yakalayıp cehenneme atacaktır. Bir kısmı ameli sebebiyle helak olacak, bir kısmı da o kancalara takıldıktan sonra kurtulacaktır." (Buhârî; hadis no: 773)

- Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in nebilerin en fazîletlisi olduğuna delâlet eden apaçık delillerden birisi de şudur: Nebilerin hiç birisi kıyâmet günü şefaata edemeyecek, her birisi, şefaata etmesi için insanları başka bir nebiye yönlendirecek, nihayet İsa -aleyisselâm- insanları Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'e yönlendirecektir. Bunun üzerine Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-:

- Şefaata, benim hakkımdır, diyecektir.

Ardından herkese şefaata edecektir. Bunun üzerine orada bulunanlar, yaratılanların ilkinden sonuncusuna kadar, bütün nebi ve rasûller, yaratılanların hepsi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'i öveceklerdir.

Âyet ve sahih hadislerde gelen Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in hususiyetleri bu kısa ve

öz olarak zikredilen şeylerden daha çoktur. Nitekim bu konuda kitaplar telif edilmiştir.

Bu konuda bkz: Sâdık b. Muhammed, "Hasâisu'l-Mustafa -sallallahu aleyhi ve sellem- Beyne'l-Ğuluvvi ve'l-Cefâ", s: 33-79

Sözün özü:

Bütün nebi ve rasûllerin haklarını korumak, onlara îmân etmek ve saygı göstermekle birlikte bu konuda gelen deliller gereği, Peygamberimiz Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'i diğer nebi ve rasûllerden ve bütün insanlardan üstün tutuyoruz.

Allah Teâlâ en iyi bilendir.

[1] Sa'dân bitkisinin botanik ilmindeki adı; Neurada procumbens'tir. Bkz:

http://www.alsirhan.com/Plants_s/neurada_procumbens.htm